

Kritik af tavsheden med saks og lim

Hele skandalen til sportsstævnet med de to andre hellige skoler begyndte egentlig med, at Skyggen gav os en opgave med at skrive om en væsentlig begivenhed i vor tid. Han havde fået det navn, fordi man sjældent kunne få øje på ham, når han stod i en gruppe med de andre lærere eller når han færdedes med et par af de høje bønnestager blandt de hellige, som han vist havde et særligt tillidsfuldt forhold til. Det sære var også, at man heller ikke kunne se hans ansigt for sig, når man funderede over hvem Skyggen egentlig var og hvordan han så ud, som om hans hele væsen ville unddrage sig opmærksomhed, selv nu hvor jeg prøver at huske ham. Han havde denne helt særlige evne til altid at være ude af fokus for ens blik, som om vi, der holdt af Frøken Breslau, måske ikke for alvor ville anerkende, at han nu skulle erstatte hende i dansktimerne efter hun var rejst til Grønland. Det kunne denne tynde mand, der ikke kunne gøre en kat fortræd, naturligvis ikke holdes ansvarlig for.

Men nu havde han fået den idé med, at vi skulle dele os i grupper, og skrive om "en væsentlig begivenhed i vor tid", som det med en trompetfanfare hed i hans formulering på tavlen. Hans ansigt var helt selvudslettende, da han havde præsenteret os for opgaven, i så høj grad, at han nærmest forsvandt foran os. Men ikke desto mindre satte Heilmann og jeg os selvfølgelig sammen og gik straks igang, da noget umiddelbart ringede.

Til den næste time var der så en præsentationsrunde, hvor vi fremlagde vores planer. Bondedrengene var slemt i knibe, da intet i verden synes at være rigtigt væsentligt for dem, selv Skyggen måtte sige fra, da deres forslag viste sig at være alt for lokale, noget om en begivenhed på et dyrskue et sted, eller tekniske nyskabelser i forbindelse med de kendte traktormærker på markedet og andet godt hjemme fra bondegården. Jeg havde mod sædvane i forvejen sat foden ned, da jeg ellers påtog mig at skrive deres stile, men nu havde vi selv fat i noget, og jeg kunne ikke overskue at sætte mig ind i andet. De hellige leflede selvfølgelig for andagtens velkendte emner, og mente at aborten og pornoen nok kunne fortjene endnu en omgang, og naturligvis også det skamløst uanstændige, som blev sendt i fjernsynet og truslen mod Danmark som et kristent land. Disse trælse emner kunne Skyggen ikke undslå sig for at godkende, heller ikke til

trods for at han dårligt kunne undgå at se hvordan mange af os andre vendte det hvide ud af øjnene, når vi igen skulle høre på de helliges evindelige spytlikkeri.

Da turen endelig kom til Heilmann og mig, var det ham der fik til opgave at føre ordet, da det hele lå i forlængelse af hans kongstanke lige fra vi havde mødt hinanden den første aften på værelset. Vi var også blevet vakt på solidaritetsmødet med partisanerne fra Angola og Moçambique i København, og fik nu endelig chancen for at vise og fortælle om den verden, der fandtes udenfor Flakkebjerg. Så Heilmann fortalte, at vi havde tænkt os at skrive en opgave om My Lai-massakren i Vietnam, hvor en enhed fra den amerikanske hær under ledelse af løjtnant William Calley havde massakreret over hundrede civile, mænd kvinder og børn i en landsby. Skyggen virkede oprigtigt interesseret, men samtidigt også bemærkelsesværdigt selvudslettende, da han godkendte vores forslag med kommentarer om, at det vidste vi helt sikkert meget mere om end han selv. Men det hele gik hen over hovederne på både bondedrengene og de hellige, ingen havde tilsyneladende nogen som helst anelse om hvad Heilmann fablede om. Det forsikrede os begge om efter timen, at vi nu endelig havde fat i det helt rigtige, og bestyrkede os i troen på, at vi på en måde allerede mentalt havde forladt Flakkebjerg, der som en synkende skude var ved at forsvinde i den ny tids malstrøm.

Det var op til ugen for det årlige sportsstævne i efteråret med de andre skoler fra Indre Mission, der var decideret kristne, begge fra Fyn, og som lød de bibelske navne Tabor og Bethesda. Og når vi ikke lige var til træning ovre på den nye fodboldbane, der var blevet anlagt året før, sad vi bøjet over materialet fra den nordvietnamesiske ambassade inde på værelset. Jeg havde rekvireret alt hvad der var værd at vide om begivenheden, og vi stavede os igennem de engelske og svenske tekster om hvad, der var sket den dag, hvor den amerikanske enhed på jagt efter vietcong partisaner ankom til landsbyen, og da man ingen fandt, så havde man skudt alle de lokale beboere. Vi fandt saksen frem og klippede de gruopvækkende fotos ud fra blade og pjecer der viste ligene af mødre og helt små børn, der lå overalt på veje og marker. Så begyndte vi at samle vores kompendium, og sammen med vores tekster om begivenheden klistrede vi fotos ind med ofrene for forbrydelserne fra krigen, og så frem til at kunne vise det hele frem for alle de uvidende. Vi spekulerede også forventningsfuldt på hvordan Skyggen mon ville

tage det, når vi til timen skulle fremlægge vores dokumentation. Det skulle være en slags udstilling af en art, hvor vi på forhånd ville "dekorerer" klasseværelset inden alle mødte frem, så de blev nødt til at lade sig konfrontere med den store verden udenfor Flakkebjerg, og som særligt måtte give de hellige noget at tænke over og forstyrre dem i deres døds. Og Skyggen måtte da for en gangs skyld kunne komme med nogle velvalgte ord og træde frem og vise hvem han egentlig var.

Vi havde med andre ord fået hinanden til at forstå, at det vi nu var igang med ikke kun var en simpel stil til klassen, men noget større og vigtigere, noget der kunne forandre de søvnige bondedrenge og de skinhellige spøgelse, der bare gentog det samme mantra dag ud og dag ind. Vi bildte os endda ind, at vi kunne forandre den lille del af verden, der hed Flakkebjerg, alene fordi vi var overbeviste om det retfærdige. Og det er ikke for meget at påstå, at vi på en måde forandrede os i løbet af denne uge med saksen og limen som våben, efterhånden som vores plancher blev til, den ene mere forfærdelig efter den anden. Nu skulle de endelig se, at udenfor Flakkebjerg og langt borte fra deres remser om menneskets synd og fjernsynets fordærv og alle fortrædelighederne i deres triste og kedelige verden blev mennesker brændt ihjel med napalm og skudt ned af amerikanske soldater uden nåde. Og hvad mere var, skulle man også bære den byrde at vide, at vi selv, dette kristne Danmark, var en del af den amerikanske krigsmaskine når vi forholdt os tavse.

Men inden vi kom så langt nåede vi til det årlige sportsstævne med de andre to skoler, hvor der skulle afholdes konkurrencer indenfor forskellige discipliner. Og det første, der slog os, Heilmann og mig, noget jeg ikke havde bemærket det forrige år, var at disse drenge tog sig "sygt kristne" ud! Det var et begreb, der sprang ud af panden, jeg skal ikke kunne sige hvem af os, der var ophavsmanden. For de lignede pilgrimme fra en helt anden tid med deres pæne tøj og deres helt forkerte, og ens friserede hundeklip. Vi talte sågar med et par af dem om det, og kunne ikke vare os for at nævne noget om forskellen mellem dem og os. Vi stod der i dagligdags tøj, jeans og T-shirts og med langt englehår, og de ankom der i aflagte konfirmationshabitter, eller et kostume, der bedst var egnet til en begravelse på landet. Men de betroede os, at den måde vi majede os ud på ikke var muligt på hverken Tabor eller Bethesda, og heller ikke noget de havde tilladelse til fra deres forældre. Det virkede selvfølgelig begribeligt nok, og et par af dem ymtede da også noget om, at de misundte os vores frihed

når de beklagede sig over det regime, de selv var underlagt. På en måde fik vi sympati for de fyre, og så dem velsagtens som en del af os til trods for deres mistrøstige udseende og beklædning. Men disse bekendelser var i al fortrolighed, for ellers var der noget skyggeagtigt over hele flokken, når man betragtede dem på afstand, som om de hele tiden skulle til at fortælle noget, men bare ikke havde mod til det. Og selv om vi måske ikke kunne formulere det, hverken Heilmann eller jeg, anede vi, at det var som et forskertset øjeblik i vores år, denne eftermiddag, som om skammen over deres liv overskyggede modet til at sige noget og fortælle hvem de virkelig var. For det er da, vi får ideen til vores aktion.

Derefter er det som om tilfældighederne er med til at fremskynde vores planer. For jeg bliver underligt nok ikke udtaget til fodboldholdet, men flyttet af Ræven til en for mig helt lattervækkende kuglestøds konkurrence, hvor jeg er oppe imod nogle kornfede kæmper fra Tabor og Bethesda, og selvfølgelig ender som nummer chok. Men det er hurtigt overstået, da jeg er ude af spillet efter de første stød. Og Heilmann, den geniale og uundværlige på foldboldholdet, han faker en skade efter første halvleg i deres kamp, og beder om at blive taget af banen mens han humper teatralsk og forpint og skabagtigt bort fra det hele til Rævens store fortrydelse. For vi har aftalt det hele, og alt er efter planen. Dernæst er det, at vi plastrer hele skolen til med vores udstilling, overalt på gangene og i forhallen og ind til spisesalen mens alle tosserne er ude for at dyrke sport og konkurrence.

Da arrangementet er forbi ude på pladsen, hvor alle er samlet, går man ind i forhallen for senere at samles og synge og holde taler, hvor priserne skal overrækkes. Men inden det kommer så vidt kaster gæster og elever fra Flakkebjerg sig over vores udstillingsplancher, og nogen begynder sågar at græde. Og da er det, at Ræven og de hellige lidt efter lidt aner, hvordan det er fat, og uden videre begynder at rive alt ned fra væggene af vores udstilling.

Heilmann og jeg har bare stillet os op i et hjørne for at se hvordan det hele udspiller sig. Men Ræven lader sig ikke snyde, og hvæser til mig, at nu har han endelig fået en chance for at knalde mig! Jeg studser lidt over hans frimodige raseri, men lader mig ikke mærke med det. Men jeg spørger Heilmann, om mon ikke de hellige og Ræven sanser hvor fornedrende det er for dem selv at gebærde sig så abeagtigt mens alle de fremmede gæster kan se det?

Skyggen kan vi først slet ikke få øje på! Men lidt efter peger Heilmann ham ud for mig, og vi kan se han futter afsted ned mod spisesalen med hastige skridt, på vej bort fra den brand, som han meget let kunne beskyldes for at være pyromanen bag – sammen med os, begribeligvis. Dette øjeblik beviser igen for Heilmann og mig, at vi så klart er ovenpå, at vi allerede er et helt andet sted end disse tåber på Flakkebjerg, der tror de kan bortcensurere sandheden eller løbe fra den.

Det er tilsyneladende en stor skandale under resten af arrangementet, og overskygger både den såkaldt uformelle del under kaffen og ved præmieoverrækkelsen til vinderne af de forskellige discipliner, som ikke formår at tiltrække sig nogen nævneværdig opmærksomhed. Og da alle de besøgende har forladt Flakkebjerg hen på aftenen, og det kunne dårligt ske tidligere, sender Ræven mig selvfølgelig som den eneste af os to over i omklædningsrummet for at overnatte dér. Men det kunne ikke længere rage mig en bønne, nu vi havde gennemført vores aktion og forskrækket alle de hellige med vores kritik af tavsheden!